

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 24 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Szmytke

Protokolant: st. sekr. sąd. Maria Kaczmarek

po rozpoznaniu w dniu: 10.10.2017 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa: **J. J., P. M.**

przeciwko: **(...) Sp. z o.o. w P.**

o: zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki **J. J.** tytułem odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego istotnego dla sprawy kwotę: 15.781,51 zł (piętnaście tysięcy siedemset osiemdziesiąt jeden złotych 51/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 04.09.2012r. do dnia zapłaty.
2. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda **P. M.** tytułem odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego istotnego dla sprawy kwotę: 15.781,51 zł (piętnaście tysięcy siedemset osiemdziesiąt jeden złotych 51/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 04.09.2012r. do dnia zapłaty.
3. W pozostałym zakresie powództwo każdego z powodów o zapłatę odszkodowania z tytułu nakładów koniecznych na rewitalizację akustyczną ich budynku mieszkalnego jak i o ustalenie, że pozwany ponosić będzie odpowiedzialność za szkody ujawnione w przyszłości a związane z koniecznością dostosowania ich budynku mieszkalnego, istotnego dla sprawy, do wymagań technicznych określonych w uchwale nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa (...) z dnia 30.10.2012r. w sprawie utworzenia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. - oddala.
4. Kosztami niniejszego procesu obciąża strony stosunkowo powodów w częściach równych w 13 % a pozwanego w 87 % - pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu Wydziału XVIII Cywilnego Sądu Okręgowego w Poznaniu.

/-/K. Szmytke

UZASADNIENIE

Powodowie J. J. i P. M., reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika w pozwie z dnia 07 listopada 2012 r., sprecyzowanym w piśmie z dnia 19 grudnia 2012 r., wnieśli o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.:

- kwot po 30.000,00 zł na rzecz każdego z nich wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a to tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości ich nieruchomości,
- kwot po 20.000 zł na rzecz każdego z nich wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego posadowionego na ich nieruchomości,

- ustalenia odpowiedzialności pozwanego wobec powodów na przyszłość, w związku z ujawnionymi w przeszłości szkodami związanymi z koniecznością dostosowania budynku na ich nieruchomości,

- kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w podwójnej wysokości, zasądzonych solidarnie na rzecz powodów.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że są użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...), na działce nr (...), o pow. 0,0560 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), zabudowanej budynkiem mieszkalnym o pow. 122 m². Podali, że ich nieruchomość znajduje się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego w związku z funkcjonowaniem (...). Inicjatorzy procesu podnieśli, że na ich nieruchomości występują negatywne skutki oddziaływania L. ze względu na zwiększony hałas przekraczający normy, który wpływa na jakość/komfort życia, możliwość korzystania z nieruchomości, jej trwałość oraz atrakcyjność. Powodowie wskazali, że muszą zapewnić sobie odpowiedni klimat akustyczny wewnątrz budynku poprzez przeprowadzenie stosownych nakładów i remontów, np. wymianę okien czy drzwi. Jako podstawę prawną swoich roszczeń powodowie wskazali art. 129 ust. 2 w zw. z art. 136 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Uzasadniając z kolei interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. powodowie zaznaczyli, że nie można do końca przewidzieć skutków związanych z koniecznością dostosowania budynku do wymagań technicznych w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Nakłady na ochronę akustyczną zapewniają ją na najbliższe kilkanaście lat, zaś po upływie okresu amortyzacji tych nakładów (np. okien), konieczna będzie ich wymiana. Wobec prekluzyjnego charakteru terminu przewidzianego w art. 129 ust. 4 Prawa ochrony środowiska zostaliby natomiast pozbawieni prawa domagania się zwrotu tych nakładów (k. 1 – 11 i k. 51 – 52).

W odpowiedzi na pozew z dnia 21 stycznia 2013 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa według norm przepisanych w stawce podwójnej.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował legitymację procesową powodów, wskazując na brak wykazania przez nich, że budynek mieszkalny stanowi odrębny od użytkowania wieczystego przedmiot własności. Pozwany podniósł, że dopuszczalny poziom hałasu nie uległ zmianie, w porównaniu do okresu sprzed podjęcia uchwały w przedmiocie ustanowienia OOU. Pozwany wskazał, iż ćwiczenia prowadzone przez lotnisko wojskowe i koordynowanie lotów samolotów wojskowych F – 16 nie stanowi przedmiotu działalności pozwanego i w związku z tym nie ponosi odpowiedzialności za te działania. Nadto w ocenie pozwanego problematyka lotniska w K., orzeczenia i opinie biegłych nie mogą być odniesieniem dla postępowań dotyczących niniejszej sprawy. Wskazał, że wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania nie przesądza jeszcze o jego odpowiedzialności, albowiem nie wynika z niego automatycznie powstanie konkretnej szkody. W ocenie pozwanego, objęcie strefą ograniczonego użytkowania nieruchomości powodów niesie dla nich również pozytywne skutki poprzez monitorowanie i kontrolowanie poziomu hałasu. Działania z tym związane stabilizują rynek i nie powodują spadku wartości nieruchomości. Pozwany podkreślił także, że na powodów nie nałożono żadnych ograniczeń co do przeznaczenia nieruchomości, ani sposobu korzystania z niej, a zatem wprowadzenie strefy nie ogranicza ich prawa. Odnosząc się do poziomu hałasu, pozwany wskazał dopuszczalny poziom hałasu w strefie wewnętrznej. Pozwany zakwestionował również żądanie inicjatorów procesu dotyczące nakładów na rewitalizację akustyczną budynku, podnosząc, że nie jest wykluczone, iż zastosowane w budynku powodów rozwiązania techniczne są wystarczające dla zapewnienia komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej. Podniósł również, że w dacie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania nie doszło do naruszenia standardów jakości środowiska, a zatem nie może być mowy o powstaniu szkody. Zwrócił wreszcie uwagę na to, że ochronie akustycznej podlegają nie całe budynki a jedynie pomieszczenia wymagające ochrony akustycznej, tj. przeznaczone na pobyt ludzi. Reasumując, wskazał, że powodowie nie wykazali ani spadku wartości nieruchomości, ani też obowiązku poniesienia przez pozwanego kosztów na jej modernizację akustyczną, zatem brak jest podstaw do przypisania pozwanemu odpowiedzialności odszkodowawczej. Zauważył także, że w chwili nabycia prawa użytkowania wieczystego (w 2004 r.) powodowie mieli

świadomość funkcjonowania w sąsiedztwie istotnej dla sprawy nieruchomości lotniska i akceptowali ten fakt (k. 56 – 69).

W piśmie z dnia 05 lutego 2013 r. powodowie podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie. Odnosząc się do zarzutów pozwanego, podnieśli, że w dniu 24 sierpnia 2004 r. przeniesiono na nich prawo użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości. Przed datą sprzedaży, nieruchomość nie była zabudowana żadnym budynkiem. Powodowie wskazali, iż uchwała Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. dała im podstawę do dochodzenia zgłoszonych przez nich w procesie roszczeń (k. 93 – 96).

W piśmie z dnia 10 marca 2014 r. pełnomocnik powodów, po zapoznaniu się z opinią biegłego sądowego K. R. rozszerzył powództwo, o kwotę 24.000 zł, tj. do kwoty 84.000 zł a to w związku ze spadkiem wartości nieruchomości powodów. Tym samym wniósł o zasądzenie na rzecz każdego z powodów kwoty 42.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania w związku ze spadkiem wartości ich nieruchomości (k. 200 – 201).

Wyrokiem częściowym z dnia 22 marca 2016 r. zasądzone od pozwanego na rzecz każdego z powodów, tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości kwotę 37.450 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty: 30.000 zł od dnia 27 lutego 2014 r. do dnia zapłaty, a od 7.450 zł od dnia 14 marca 2014 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo o zapłatę odszkodowania za spadek wartości nieruchomości w pozostałym zakresie (pkt 1, 2 i 3) (k. 493).

Wyrokiem z dnia 23 marca 2017 r., sygn. akt I A.Ca. 1143/16 Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację pozwanego od wyroku z dnia 22 marca 2016 r., pozostawiając jednocześnie rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowania w sprawie (k. 668).

W piśmie z dnia 24 listopada 2016 r. powodowie rozszerzyli żądanie odsetkowe domagając się zasądzenia kwot wskazanych w pozwie tytułem kosztów rewitalizacji akustycznej nieruchomości wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 04 września 2012 r. do dnia zapłaty (k. 726 – 727).

Pozwany uwagi do opinii biegłego z dnia 02 września 2016 r. zgłosił w piśmie z dnia 05 grudnia 2016 r. (k. 729 – 731).

Z kolei w piśmie z dnia 27 lutego 2017 r. pozwany wniósł o oddalenie także powództwa w zakresie rozszerzonym przez powodów w piśmie z dnia 24 listopada 2016 r. (k. 736 – 737).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Lotnisko P. – Ł. powstało w 1913 r. jako pruskie lotnisko wojskowe w Ł. pod P.. Przed I wojną światową, a także w czasie jej trwania, na lotnisku funkcjonowała szkoła pilotów, obserwatorów i mechaników, poza tym naprawiano tam samoloty i składowano sprzęt lotniczy. W latach 1931 – 1938 nastąpiła rozbudowa cywilnej części lotniska, port w Ł. stał się drugim po W. – O. lotniskiem w kraju.

W 1987 r. powstało Przedsiębiorstwo Państwowe (...), które przejęło zarządzanie lotniskiem w Ł..

W 1993 r. przystąpiono do budowy nowego terminalu pasażerskiego, uruchomiono pierwsze połączenie zagraniczne do Düsseldorfu.

W 1996 r. rozpoczęto rozbudowę i modernizację terminalu (przeprojektowanie całego obiektu, zmiana funkcjonalności pomieszczeń, połączenie hal przylotów i odlotów) oraz podpisano porozumienia w sprawie utworzenia spółki (...). W dniu 11 lipca 1997 r. utworzono spółkę (...), której udziałowcami zostali Przedsiębiorstwo Państwowe (...), Miasto P. oraz Skarb Państwa.

W 2000 r. rozpoczęto prace przy budowie terminalu pasażerskiego, przystąpiono do modernizacji i rozbudowy płyty postojowej samolotów, uruchomiono połączenia do Brukseli i zawarto porozumienia o współpracy z Frankfurt Airport.

W 2001 r. oddano do użytku dwa nowoczesne terminale: pasażerski i cargo oraz nową płytę postojową.

W 2002 r. uruchomiono połączenia do Wiednia i Frankfurtu nad Menem. W 2003 r. uruchomiono połączenia do Kolonii/Bonn, Wiednia, Monachium i Londynu, a także oddano do użytkowania zmodernizowany terminal GA. W 2004 r. uruchomiono połączenia do Brukseli i Monachium. W latach 2005 - 2007 uruchomiono kolejne połączenia do Londyn Luton, Londynu Stansted, Dublinu, Liverpoolu, Sztokholmu, Barcelony-Girony, Bristolu, Dortmundu, East Midlands, Londynu Gatwick, Edynburga, Paryża-Beauvais, Rzymu-Ciampino i Krakowa.

W 2008 r. przystąpiono do rozbudowy terminalu pasażerskiego i dostosowano infrastrukturę do obsługi ruchu w strefie Schengen.

W dniu 28 lutego 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w P. wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia „Rozbudowa i modernizacja (...)”.

W kwietniu 2011 r. rozpoczęto rozbudowę terminalu pasażerskiego, a w czerwcu 2011 r. rozpoczęto rozbudowę płaszczyzn lotniskowych. W lipcu 2012 r. rozpoczęto kontynuację rozbudowy terminalu pasażerskiego – początek prac przy budowie nowej sortowni bagażu oraz rozbudowie strefy odlotów.

Rozwój lotniska w kolejnych dziesięcioleciach skutkowałam wzrostem liczby pasażerów obsługiwanych przez istotny port lotniczy. W 2000 r. skorzystało z niego 227.847 pasażerów, przy liczbie 13.225 operacji lotniczych. W 2008 r. natomiast z portu skorzystało już 1.274.679 pasażerów, a operacji lotniczych odnotowano w liczbie 23.609. W 2012 r. z portu skorzystało 1.595.221 pasażerów i odbyło się 25.261 operacji lotniczych.

Lotnisko cywilne P. – Ł. jest własnością pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P..

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: decyzja w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia „Rozbudowa i modernizacja (...)” (k. 78 – 83), informacje o lotnisku, wydruki dotyczące ruchu na lotnisku, statystyki (k. 125 – 139).

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr XVIII/302/12 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P..

Uchwała utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P., którego zarządcą jest (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.. Przedmiotowa uchwała wyznaczyła zewnętrzną granicę obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie: (1) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; (2) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych; (3) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 50 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; (4) izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy LAeqN = 40 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska.

Na obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy: (1) zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, a od wewnątrz linia będąca obwiednią izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 60 dB oraz dla nocy LAeqN = 50 dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych oraz izolinii równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia LAeqD = 55 dB oraz dla nocy LAeqN = 45 dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska; (2) wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy terenu lotniska.

W przedmiotowej uchwale postanowiono także, że jeżeli granica obszaru ograniczonego użytkowania lub granica strefy wewnętrznej przebiega przez budynek mieszkalny jednorodzinny, szpital, dom opieki społecznej, budynek związany ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, wówczas budynek włącza się odpowiednio do strefy

zewnątrznej lub strefy wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. Jeżeli granica strefy wewnętrznej przebiega przez budynek zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zamieszkania zbiorowego lub mieszkaniowo – usługowy, wówczas budynek włącza się do strefy wewnętrznej, przy czym, w przypadku budynków mieszkaniowo – usługowych, dotyczy to wyłącznie części mieszkaniowej.

W uchwale wprowadzono również ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości. I tak, w strefie zewnętrznej:

- a) zabrania się budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- b) dopuszcza się rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- c) zabrania się tworzenia stref ochronnych "A" uzdrowisk.

Natomiast w strefie wewnętrznej:

- a) zabrania się budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- b) dopuszcza się rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- c) zabrania się tworzenia stref ochronnych "A" uzdrowisk,
- d) dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

W uchwale wprowadzono ponadto wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie zewnętrznej w postaci: obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach szpitali, domów opieki społecznej i związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej. Natomiast w strefie wewnętrznej w postaci: obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

W uchwale wskazano, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. Wskazano również, że przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej.

Powyższa uchwała weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r.

Okoliczności bezsporne

Powodowie J. J. oraz P. M. są użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...), o pow. 0,0560 ha, znajdującej się na działce o numer (...), dla której Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą o nr (...). Każdemu z nich przysługuje udział wynoszący 1/2 w przedmiotowym prawie użytkowania wieczystego. Przedmiotowa nieruchomość jest zabudowana domem jednorodzinny o powierzchni 122 m², dla potrzeb mieszkaniowych. Powodowie w dniu 01 grudnia 2005 r. zgłosili zakończenie budowy swego budynku mieszkalnego.

Dowody: odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) (k. 15 – 17), wypis i wyrys z rejestru gruntów (k. 97 i k. 107), akt notarialny z dnia 24.08.2004 r. (k. 98 – 102), mapa zasadnicza i jej opis (k. 103), decyzja z dnia 10 grudnia 2014 r., którą zatwierdzono projekt budowlany i udzielono pozwolenia na budowę (k. 104 – 105), zaświadczenie z dnia 01 grudnia 2005 r. (k. 106), opinia biegłego sądowego K. R. (k. 158 – 193), niezaprzeczone twierdzenia powodów (k. 110 – 112)

Zgodnie z załącznikami nr 6b i 7b do uchwały Sejmiku Województwa (...) nr XVIII/302/12, opisana powyżej nieruchomość znajduje się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania lotniska P. – Ł. w P..

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: opinia biegłego sądowego K. R. (k. 158 – 193)

Na dzień wejścia w życie powołanej wyżej uchwały Sejmiku Województwa (...), przedmiotowa nieruchomość zabudowana była budynkiem mieszkalnym dwukondygnacyjnym, niepodpiwniczonym w zabudowie wolnostojącej.

Zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego, nieruchomość znajduje się na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z możliwością organizowania nieuciążliwych miejsc pracy oraz lokalizowania budynków gospodarczych.

Dowody: opinia biegłego sądowego K. R. (k. 158 – 193)

Powodowie wnosząc w latach 2004 – 2005 r. na przedmiotowej nieruchomości budynek mieszkalny, mieli świadomość, że znajduje się ona blisko lotniska Ł., jednak wówczas był to mały port lotniczy o niezbyt intensywnej eksploatacji.

Oświadczenia powodów (k. 110 i k. 112)

Wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania powoduje, że dopuszczona jest działalność lotniska pogarszająca klimat akustyczny w środowisku, w tym w otoczeniu budynku powodów. Gdyby działalność lotniska nie powodowała przekroczeń powszechnie obowiązujących poza obszarem ograniczanego użytkowania, dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, budynek powodów spełniałby wymagania polskich norm z zakresu izolacyjności akustycznej dla występujących w środowisku poziomów hałasu.

W związku z hałasem wywołanym ruchem pojazdów lotniczych zwiększonym przez wprowadzenie strefy, budynek mieszkalny położony na nieruchomości, która pozostaje w użytkowaniu wieczystym powodów, wymaga nakładów dostosowujących go do zwiększonych hałasem lotniczym obciążeń. Konieczne jest:

- zamontowanie 8 nawiewników ściennych akustyczny EHT 780 z mufą akustyczną i okapem z wkładką akustyczną;
- wymienienie okien na parterze w korytarzu na nowe – PCV – o wyższej wypadkowej izolacyjności akustycznej, tj. na poziomie 29 dB;
- wymienienie okien na parterze w kuchni, salonie i dwóch pokojach na nowe – PCV – o wyższej wypadkowej izolacyjności akustycznej, tj. na poziomie 32 dB;
- wymienienie okien na parterze w salonie na nowe – PCV – o wyższej wypadkowej izolacyjności akustycznej, tj. na poziomie 35 dB;
- wymienienie okien w sypialni na parterze i piętrze na nowe – PCV – o wyższej wypadkowej izolacyjności akustycznej, tj. na poziomie 28 dB. Łączny koszt wskazanych robót wynosi 31.563,02 zł.

Dowód: opinia biegłego mgr inż. J. W. z dnia 02 września 2016 r. (k. 685 – 715)

Pismem z dnia 02 lipca 2012 r., nadanym w placówce pocztowej w tym samym dniu, powodowie wezwali pozwany (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. do zapłaty w terminie 14 dni odszkodowania w związku z obniżeniem wartości nieruchomości

i zwrotem nakładów dla zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego w łącznej kwocie 100.000 zł, w tym kwota 60.000 zł tytułem zmniejszenia wartości nieruchomości, a kwota 40.000 zł tytułem kosztów koniecznej rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego.

W piśmie z dnia 04 września 2012 r., doręczonym stronie powodowej w dniu 03 października 2012 r. pozwany wyraził chęć podjęcia rozmów w kwestii zaspokojenia uzasadnionych roszczeń w związku z ponadnormatywną emisją hałasu lotniczego. Jednocześnie pozwany zobowiązał pełnomocnika powodów do przedłożenia dokumentacji odnośnie tytułu prawnego do lokalu oraz operatów szacunkowych od rzeczoznawcy majątkowego.

Dowód: pismo powodów z dnia 02 lipca 2012 r. z dowodem nadania (k. 32 – 34), pismo pozwanego z dnia 04 września 2012 r. (k. 35 – 36)

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów. Okoliczności bezsporne były podstawą ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, w zakresie wskazanym powyżej. Zgodnie bowiem z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości Sądu.

Ponadto Sąd dał wiarę powołanym wyżej dokumentom oraz ich odpisom i kserokopiom, albowiem nie były przez strony kwestionowane, jak również nie budziły wątpliwości sądu co do ich prawdziwości i autentyczności. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 k.p.c. dokument prywatny sporządzony w formie pisemnej albo elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Należy podkreślić, że z uwagi na prawomocne rozstrzygnięcie w zakresie odszkodowania za spadek wartości nieruchomości, prowadzone postępowania miało na celu dokonanie ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia roszczenia powodów o zasądzenie odszkodowanie w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego. Te ustalenia Sąd poczynił przede wszystkim w oparciu o opinię biegłego z dziedziny budownictwa o specjalności konstrukcyjno – budowlanej mgr inż. J. W.. Biegły w swojej opinii wskazała, że nakłady na rewitalizację akustyczną budynku powodów wymagają wydatków na kwotę 31.563,02 zł.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, iż opinia biegłego podobnie jak inne dowody podlega ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz co odróżnia ją pod tym względem to szczególne kryteria oceny, które stanowią poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., sygn. akt V CKN 1354/00, Lex nr 77046).

Opinię biegłego J. W. z dnia 02 września 2016 r., Sąd uznał za przydatną dla rozstrzygnięcia sprawy. Opinia ta nie budzi żadnych wątpliwości pod względem merytorycznym i w całości stanowiła podstawę dokonanych przez Sąd ustaleń faktycznych. Należy wskazać, iż biegły posiadał niezbędną wiedzę i doświadczenie zawodowe, pozwalające wydać opinię na okoliczności, o których mowa w postanowieniu z dnia 22 kwietnia 2014 r.(k. 214).Wnioski wyciągnięte przez biegłego są logiczne i przekonujące, a sama opinia obszerna i szczegółowa. Biegły wskazał na czym oparł się wydając opinie, z jakich korzystał źródeł i jaką posłużył się metodologią. W sposób zrozumiały przedstawił wnioski opinii oraz w jaki sposób do nich doszedł, a przy tym rzeczowo i przekonująco odniósł się w opinii uzupełniającej z dnia 28 marca 2017 r. oraz w trakcie przesłuchania na rozprawie w dniu 10 października 2017 r. do zarzutów zgłoszonych przez pozwanego (powodowie opinii nie kwestionowali – k. 726), wyczerpująco wyjaśniając dlaczego nie można uznać ich za zasadne.

Wymaga podkreślenia, że strona pozwana nie przedstawiła dowodów, zdolnych podważyć konkluzje opinii biegłego J. W., a polemika pozwanego z opinią pozostaje gołosłowna.

Biegły uzasadnił przyjętą metodologię. Zaznaczył, że w swojej opinii zastosował normy wskazane w § 325 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, tj. PN-B-02151-3:1999 i PN-87/B-02151/02. Biegły podkreślił, że analizę w oparciu o normę PN-B-02151-3 wykonano jedynie posiłkowo dla zobrazowania, że dotychczasowe rozbieżności pomiędzy normami PN-B-02151-3:1999 a PN-87/B-02151/02 -w nowej - są znacznie wyeliminowane, a szacunkowe wyniki obliczeń są dość podobne do ustaleń wg obu dotychczas obowiązujących norm. Na końcowe ustalenie co do zakresu rzeczowego koniecznych nakładów decydujący wpływ ma zatem norma obowiązująca, tj. PN-87/B-02151/02.

Biegły wyjaśnił też dobór punktów pomiarowych i analizę danych. Jak wynika z opinii uzupełniającej z dnia 28 marca 2017 r., posłużenie się danymi z punktu pomiarowego przy ul. (...) z 2009 r., stało się koniecznością z uwagi na to, że aktualna siatka punktów pomiarowych nie obejmuje miejsc reprezentatywnych dla całego obszaru ograniczonego użytkowania PL (...). Biegły wskazał na jakiej podstawie obliczył poziom najgorszej 1/2 h w nocy dla przedmiotowej nieruchomości oraz wskazał na pozostałe wyliczenia dla punktów P-2, P-7 i P-11 jako punkty odniesienia w celach informacyjnych. Biegły podkreślił też, że ideą ustaleń normy PN-87/B-02151/02 co do najgorszej 1/2 h pory nocnej jest zapewnienie komfortu akustycznego wszystkich nocy, a nie dla tylko jednej jakiejś bliżej nie sprecyzowanej. Nadto biegły zaznaczył, że do obliczeń poziomu istniejących parametrów wypadkowej izolacyjności akustycznej przegrody z oknami przyjął wskaźniki Ra2, dla okien wg pomiarów laboratoryjnych ITB. Pomiaru te wykonywane są na oknach nowych wyregulowanych, uszczelnionych itd. Biegły uznał, iż zakładanie przez stronę pozwaną, że można izolacyjność istniejących okien poprawić poprzez remonty, odnowienie i wymianę uszczelek jest nieracjonalne.

Trzeba także wskazać, że opinia biegłego została opracowana z uwzględnieniem wyników pomiaru w środowisku wykonanych przez firmę (...) na zlecenie strony pozwanej w 2009 r. i w ramach comiesięcznych raportów monitorujących całą strefę OOU lotniska Ł..

Należy też zaznaczyć, że biegły w opinii uzupełniającej z dnia 28 marca 2017 r. wyjaśnił podstawy wyceny nakładów na wymianę stolarki okiennej i innych prac związanych w formie analizy cen średnich wraz z załącznikami w formie ofert producentów okien. Powyższe wskazuje na fachowość i rzetelność sporządzonej opinii.

Mając na uwadze powyższe, Sąd ustalając istotne okoliczności sprawy oparł się na wyliczeniach biegłego J. W.. Podkreślić należy, że opinie biegłego łącznie z jego wyjaśnieniami w zakresie nakładów akustycznych na budynek mieszkalny powodów, w sposób logiczny obrazują zależność miejsca lokalizacji nieruchomości w strefie, sposób rozchodzenia się hałasu w strefie i konieczność poniesienia nakładów rewitalizacyjnych na budynek. Opinia została sporządzona przez biegłego dysponującego wiedzą i doświadczeniem w sporządzaniu opinii w analogicznych sprawach związanych z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania i jest zgodna z zasadami logiki. Dodatkowo biegły w sposób wyczerpujący i stanowczy ustosunkował się do zarzutów pozwanego. Podkreślić również należy, że to do biegłego, należy wybór metodyki opracowania opinii, a okoliczność, że opinia biegłego okazała się niekorzystna dla stron nie oznacza, że jest ona niekompletna czy wadliwa.

Reasumując należy stwierdzić, że sporządzona przez biegłego opinia w zakresie wartości nakładów akustycznych poddawała się pozytywnej ocenie, gdyż pozostawała w zgodzie z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, osoba ją sporządzająca dysponowała wysokim poziomem wiedzy i doświadczenia zawodowego, a sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków nie budził zastrzeżeń Sądu.

W tym miejscu trzeba podkreślić, że Sąd nie jest obowiązany dążyć do sytuacji, aby opinią biegłego zostały przekonane obydwie strony, co zresztą najczęściej jest prawie niemożliwe, gdyż opinia korzystna dla jednej strony, nie przekonuje strony przeciwnej. Wystarczy zatem, że opinia jest przekonująca dla Sądu, który wiążąco też ocenia, czy biegły wyjaśnił wątpliwości zgłoszone przez stronę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1998 r., sygn. akt II UKN 55/98, Lex nr 35851).

Uwzględniając powyższe na rozprawie w dniu 10 października 2017 r. Sąd oddalił wnioski pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii akustyka i innego biegłego z dziedziny budownictwa. W ocenie Sądu przedmiotowe

wnioski zmierzały wyłącznie do przedłużenia postępowania, zaś ewentualne kolejne opinie, nie wniosłyby do sprawy żadnych nowych wiadomości. Trzeba podkreślić, iż opinię opracował biegły sądowy z zakresu budownictwa ogólnego, w tym również akustyki budowlanej.

Za bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w zakresie odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego Sąd uznał natomiast zeznania świadka T. J.. Okoliczności przedstawione przez świadka nie miały bowiem wpływu na ocenę zasadności roszczenia powodów w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł..

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ramach wniesionego powództwa powodowie zgłosili dwa żądania – odszkodowania z tytułu spadku wartości nieruchomości oraz odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów akustycznych w budynku mieszkalnym do nich należącym a posadowionym na tej nieruchomości. Swoje roszczenia powodowie wywodzili z faktu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. uchwałą nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P., na mocy której nieruchomość znajdująca się w użytkowaniu wieczystym powodów, znalazła się w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. Uwzględniając, iż roszczenie powodów z tytułu spadku wartości nieruchomości zostało już rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem częściowym, przedmiotem niniejszego postępowania było rozpoznanie roszczenia powodów za nakłady konieczne do zapewnienia odpowiedniego klimatu akustycznego w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wokół (...) w P. oraz w zakresie kosztów procesu.

W art. 129 – 136 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (dalej jako p.o.ś.) ustawodawca uregulował samodzielne podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej związanej z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości oraz z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania, opierając się na założeniu, że ryzyko szkód związanych z działalnością uciążliwą dla otoczenia powinien ponosić podmiot, który tę działalność podejmuje dla własnej korzyści (cuius damnum eius periculum). Przesłankami tej odpowiedzialności są: wejście w życie uchwały wydanej przez właściwy organ samorządu terytorialnego, ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, szkoda poniesiona przez właściciela nieruchomości, jej użytkownika wieczystego lub osobę, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości, i związek przyczynowy między wprowadzonym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości a szkodą (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 r., sygn. akt III CZP 128/09, Lex nr 578138).

Zgodnie z art. 129 ust. 2 w zw. z art. 129 ust. 1 p.o.ś. odszkodowanie służy, jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się ograniczone. Przy czym podkreślić należy, że roszczenie, o którym mowa powołanym art. 129 ust. 1 i 2 p.o.ś., przysługuje również użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, a roszczenie, o którym mowa w ust. 2, także osobie, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości.

Stosownie do art. 135 § 1 p.o.ś. obszary ograniczonego użytkowania m.in. dla lotniska tworzy się jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu. Wymieniony obszar dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy obecnie – zgodnie z art. 135 ust. 2 p.o.ś. – sejmik województwa, w drodze uchwał (a wojewoda w drodze rozporządzenia, przed nowelizacją przytoczonego przepisu), zaś dla zakładów lub innych obiektów, niewymienionych w art. 135 ust. 2 p.o.ś., rada powiatu, w drodze uchwały (art. 135 ust. 3 p.o.ś.). Tworząc obszar ograniczonego użytkowania, wskazane organy określają granice obszaru, ograniczenia w

zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne budynków oraz sposób korzystania z terenów wynikające z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub analizy porealizacyjnej albo przeglądu ekologicznego (art. 135 ust. 3a p.o.ś.). Tworzące obszar ograniczonego użytkowania uchwała sejmiku województwa (rozporządzenie wojewody) albo uchwała rady powiatu – po ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 2 i art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych) – stają się aktami prawa miejscowego.

Jak zauważył Sąd Najwyższy (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego: wyrok z dnia 25 lutego 2009 r., II CSK 546/08, publ. Biul. SN 2009/7/11 oraz Lex nr 503415; postanowienia z dnia 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09, niepubl. oraz z dnia 9 kwietnia 2010 r., III CZP 17/10, publ. Lex nr 584036) – które to stanowisko Sąd Okręgowy podziela, przewidziana w art. 129 p.o.ś. odpowiedzialność odszkodowawcza obejmuje także te szkody, które wynikają z przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emitowanego hałasu. U podstaw tego poglądu leży wykładnia celowościowa regulacji zawartej w ustawie Prawo ochrony środowiska. W myśl tej wykładni art. 135 ust. 1 p.o.ś., przewidujący możliwość ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, jest wyjątkiem od zasady wyrażonej w art. 144 ust. 1 p.o.ś., zgodnie z którą eksploatacja instalacji w rozumieniu art. 3 pkt. 6 p.o.ś., nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska. Wyjątek ten polega na tym, że na terenie obszaru ograniczonego użytkowania, eksploatacja instalacji może powodować przekroczenie standardów jakości środowiska.

Za tą szeroką interpretacją przemawia dążenie do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Rozszczępienie tych skutków na szkody wynikające z ograniczeń przewidzianych wprost w uchwale o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania oraz szkody wynikające z emisji hałasu jest sztuczne (tak: Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 09 kwietnia 2010 r., III CZP 17/10, Lex nr 584036).

Odnosząc powyższe do okoliczności sprawy stwierdzić należy, że powodowie wykazali wszystkie przesłanki odpowiedzialności pozwanego w oparciu o art. 129 ust. 2 p.o.ś. w zw. z art. 136 ust. 3 p.o.ś. co do żądania z tytułu nakładów.

Bezspornym w niniejszej sprawie było, że w dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr XVIII/302/12 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P.. Obszar ograniczonego użytkowania podzielony został na dwie strefy – wewnętrzną i zewnętrzną, w zależności od odległości od lotniska P. – Ł. i poziomu natężenia hałasu w danej strefie, a nieruchomości stanowiąca działkę nr (...), znajduje się w obszarze ograniczonego użytkowania w jego strefie wewnętrznej.

Dalej należy zauważyć, że zgodnie z przepisem art. 129 ust. 4 p.o.ś. z roszczeniem odszkodowawczym „można wystąpić” w okresie dwóch lat od wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Cytowany przepis ustawy wprowadza termin zawity, niebędący terminem przedawnienia, którego upływ ma ten skutek, że roszczenie to wygasa (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 r., II CSK 216/2008). Terminowe zgłoszenie roszczenia odszkodowawczego obowiązanemu powoduje, że roszczenie nie wygasa, przy czym do zgłoszenia roszczenia nie jest niezbędnie konieczne jego dochodzenie przed sądem. Ponieważ jest to odszkodowawcze roszczenie majątkowe, co do którego zastosowanie znajduje art. 117 § 1 k.c. stwierdzić należy, że podlega ono przedawnieniu. Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie statuuje szczególnych postanowień oznaczających termin przedawnienia tego roszczenia. Ponieważ nie jest to roszczenie wynikające z reżimu odpowiedzialności deliktowej, nie ma podstaw do zastosowania w tym przypadku przepisu art. 442¹ § 1 k.c. Przyjąć więc należy, że roszczenie przewidziane w art. 129 ust. 2 ustawy przedawnia się w terminie ogólnym z art. 118 k.c. (w rozpoznawanej sprawie wynoszącym 10 lat). Termin ten biegnie od chwili powstania roszczenia – to znaczy od dnia wprowadzenia ograniczeń korzystania z nieruchomości w drodze ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, od tego momentu bowiem roszczenie jest wymagalne i może być dochodzone od zobowiązanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04 grudnia 2013 r., II CSK 161/13).

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawało, że powodowie zgłosili pozwanemu roszczenie przed upływem wskazanego powyżej dwuletniego terminu zawitego. Dokonali tego bowiem pismem z dnia 02 lipca 2012 r.,

doręczonym przed upływem dwóch lat od wejścia w życie uchwały ustanawiającej obszar ograniczonego użytkowania. Złożenie pozwu do sądu nastąpiło zaś przed upływem dziesięcioletniego terminu przedawnienia i z uwagi na treść art. 123 § 1 pkt 1 k.c. przerwało jego bieg.

Należy też podkreślić, że legitymacja czynna powodów w niniejszym procesie nie budziła wątpliwości Sądu. Z dokonanych bowiem ustaleń wynika, że powodowie są użytkownikami wieczystymi przedmiotowej nieruchomości i każdemu z nich przysługuje udział w tym prawie wynoszący 1/2. W świetle poczynionych ustaleń nie budziło także wątpliwości, że powodowie na przedmiotowej nieruchomości wybudowali budynek mieszkalny. Zgodnie natomiast z art. 235 § 1 k.c. budynki i inne urządzenia wzniesione na gruncie Skarbu Państwa lub gruncie należącym do jednostek samorządu terytorialnego bądź ich związków przez wieczystego użytkownika stanowią jego własność. To samo dotyczy budynków i innych urządzeń, które wieczysty użytkownik nabył zgodnie z właściwymi przepisami przy zawarciu umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste.

Konkludując tę część rozważań trzeba stwierdzić, iż skoro powodowie J. J. oraz P. M. są użytkownikami wieczystymi nieruchomości gruntowej położonej w P. przy ul. (...) oraz właścicielami budynku mieszkalnego wzniesionego przez nich na tej nieruchomości w 2005 r., to w konsekwencji byli oni uprawnieni do dochodzenia od pozwanego odszkodowania z powyższego tytułu.

Legitymacja bierna pozwanego wynikała z kolei z przepisu art. 136 ust. 2 p.o.ś., stanowiącego, że obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania. Niewątpliwie podmiotem tym jest w rozpoznawanej sprawie pozwana spółka, będąca właścicielem portu lotniczego, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń. Pozwany swej legitymacji biernej w toku procesu zresztą nie kwestionował.

Jak wskazano powyżej bezpośrednim uszczerbkiem powodów związanym z ustanowieniem strefy ograniczonego użytkowania są również koszty związane z zapewnieniem w ich budynku mieszkalnym właściwego klimatu akustycznego. Na konieczność zapewnienia takich warunków wskazują bowiem wymagania określone w uchwale Sejmiku Województwa (...) nr XVIII/302/12. Zgodnie zaś z dyspozycją art. 136 ust. 3 p.o.ś. w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkoda, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Przy dokonywaniu wykładni wskazanego przepisu należy wziąć pod uwagę, że celem uregulowań art. 129 i 136 ustawy p.o.ś. jest ułatwienie osobom poszkodowanym w wyniku wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania dochodzenia roszczeń odszkodowawczych. Zatem należy przyjąć, że wskazanie na koszty poniesione w celu wypełnienia wymagań technicznych przez istniejące budynki miało wyeliminować spory co do objęcia tych kosztów obowiązkiem naprawienia szkody. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wpłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem (por. uchwała Sądu Najwyższego z 15 listopada 2001 r. III CZP 68/01, OSNC 2002, z.6, póź. 74; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 10 kwietnia 2008 r. I A.Ca. 2/08, M. Prawn. 2010/12/692).

Wskazać należy, że szkoda w majątku powodów przejawiająca się w konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych powstała już w dacie wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. tj. w dniu 28 lutego 2012 r. Ustalając stan techniczny budynku mieszkalnego i wymagania akustyczne jaki ten budynek winien spełniać uwzględniono zatem stan przegród budowlanych na dzień wejścia w życie ww. uchwały. W związku z tym należy mieć tu na uwadze, że po wprowadzeniu przedmiotowej uchwały budynek mieszkalny powodów nie spełnia norm dla zamierzonych i wyliczonych poziomów dźwięku hałasu. Budynek ten wymaga zatem – po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Ł. – dodatkowej modernizacji w zakresie

zamontowania nawiewników okiennych w ilości 8 sztuk służących poprawie sprawności systemu wentylacji oraz wymiany okien na okna PCV o wyższej wypadkowej izolacyjności akustycznej, tj. na poziomie 28 dB, 29 dB, 32 dB i 35 dB w zależności od pomieszczeń.

Jak wynika z poczynionych ustaleń, w pomieszczeniach chronionych budynku powodów dochodzi do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w związku z czym konieczne jest podniesienie izolacyjności akustycznej budynku w ww. sposób. Łączna wartość nakładów niezbędnych do poniesienia celem zapewnienia właściwego klimatu akustycznego stanowi zaś kwotę: 31.563,02 zł.

Podsumowując, powodowie wykazali, że szkoda w postaci poniesienia nakładów na rewitalizację akustyczną w budynku mieszkalnym na nieruchomości będącej w ich użytkowaniu wieczystym wynosi 31.563,02 zł. Uwzględniając, iż każdemu z powodów przysługuje udział we wskazanym prawie użytkowania wieczystego wynoszący 1/2 zarówno na rzecz powódki J. J., jak również na rzecz powoda P. M. należało tytułem odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji budynku mieszkalnego zasądzić kwotę 15.781,51 zł (31.563,02 zł), a w pozostałym zakresie powództwo o odszkodowanie ze wskazanego tytułu oddalić.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonej na rzecz każdego z powodów należności głównej Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Roszczenie o odszkodowanie jest roszczeniem bezterminowym, a zatem staje się ono wymagalne, zgodnie z art. 455 k.c., po wezwaniu dłużnika do zapłaty. Wskazać należy na treść art. 363 § 2 k.c. zgodnie z którym jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 08 listopada 2016 r., sygn. akt III CSK 342/15 (Lex nr 2252191). W orzeczeniu tym stwierdzono, że w wypadku, kiedy przedmiotem sporu jest świadczenie pieniężne należne wierzycielowi, w tym także świadczenie odszkodowawcze dochodzone na podstawie art. 129 ust. 2 i 4 oraz art. 136 ust. 1 i 3 p.o.ś., zasadą pozostaje, że termin płatności świadczenia – w zakresie kwot w nim żądanych i uznanych ostatecznie za uzasadnione – wyznacza wezwanie dłużnika do zapłaty. Wierzyciel nie ma obowiązku wykazywania szkody poniesionej w wyniku nieterminowej zapłaty, ani udowadniania, że w chwili otrzymania wezwania dłużnik dysponował wiedzą niezbędną do oszacowania wielkości roszczenia. To na dłużniku ciąży obowiązek dowodzenia, że w tym wypadku występują szczególne okoliczności podważające powstanie stanu wymagalności roszczenia w chwili wezwania do zapłaty. Charakter roszczenia powodów i powszechność analogicznych roszczeń innych osób, których nieruchomości położone były w tej samej strefie obszaru ograniczonego użytkowania, w połączeniu z już wcześniej rozpatrywanymi przez sądy powództwami dotyczącymi tożsamyh roszczeń związanych z utworzeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół innych polskich lotnisk, umożliwiło pozwanemu oszacowanie z dość dużą dokładnością wielkości wchodzącego w grę odszkodowania. Tym samym zasadnym było zasądzenie odsetek w sprawie od dnia 04 września 2012 r. Powodowie bowiem wezwali pozwanego do zapłaty w piśmie z dnia 02 lipca 2012 r., które w tym dniu zostało też nadane w placówce pocztowej. Uwzględniając czas niezbędny na doręczenie tego pisma, niewątpliwie pozwany miał możliwość dokonać do dnia 03 września 2012 r. kompleksowej oceny zgłoszonych przez powodów roszczeń. Zasadne było zatem zasądzenie odsetek zgodnie z żądaniem powodów, tj. od dnia 04 września 2012 r.

Ze wskazanych powyżej przyczyn o żądaniu powodów zasądzenia odszkodowania w związku z koniecznością rewitalizacji akustycznej budynku mieszkalnego istotnego dla sprawy orzeczono w pkt 1, 2 i 3 sentencji wyroku końcowego.

Odnosząc się natomiast do żądania powodów ustalenia, że pozwany ponosić będzie odpowiedzialność za szkody ujawnione w przyszłości a związane z koniecznością dostosowania ich budynku mieszkalnego, istotnego dla sprawy, do wymagań technicznych określonych w uchwale nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., należy w pierwszej kolejności wskazać, że tak sformułowane roszczenie swoją podstawę znajduje w art. 189 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem powód może żądać ustalenia przez sąd

istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Ugruntowane jest stanowisko, które Sąd w obecnym składzie - podziela, że interes prawny w rozumieniu powołanego przepisu jest kategorią obiektywną, czyli rzeczywiście istniejąca, a nie tylko hipotetyczną, czyli w subiektywnym odczuciu strony, potrzebą prawną uzyskania wyroku odpowiedniej treści, występującą wtedy, gdy powstała sytuacja rzeczywistego naruszenia albo zagrożenia naruszenia określonej sfery prawnej. Zasadniczo zatem interes prawny występuje wtedy, gdy sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli ostatecznie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości, a jednocześnie interes ten nie podlega ochronie w drodze innego środka (por. Małgorzata Manowska. Komentarz do art. 189 Kodeksu postępowania cywilnego. Manowska Małgorzata (red.), Adamczuk Andrzej, Prus Piotr, Radwan Marcin, Sieńko Małgorzata, Stefańska Ewa. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, wyd. II. LexisNexis, 2013 r., Lex nr 9063 i powołane tam orzecznictwo).

Uwzględniając treść powołanego art. 189 k.p.c. i przedstawiony sposób jego rozumienia, w ocenie Sądu wbrew twierdzeniom powodów nie mają oni interesu prawnego, o którym mowa w tym przepisie. Nie można pominąć, iż w prawomocnym wyroku częściowym oraz wydanym wyroku końcowym rozstrzygnięto o całości szkody jaka związana jest z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Jak trafnie zwrócono zaś uwagę w wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 września 2009 r., sygn. akt I A.Ca 484/09 (Lex nr 756606) „ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość powodowie mogliby się domagać jedynie za szkodę mogącą powstać, ale nieprzewidywalną na dzień orzekania. W niniejszej sprawie roszczenie co do ustalenia odpowiedzialności pozwanego dotyczy znanej szkody, bowiem wynikającej z amortyzacji rzeczy niezbędnych do modernizacji akustycznej budynku, których rozmiar został ustalony w toku niniejszego postępowania. Skoro Sąd I instancji przyznał stronie powodowej świadczenie obejmujące odszkodowanie z tytułu nakładów na rewitalizację akustyczną budynku, to w konsekwencji nie mają oni interesu prawnego w dochodzeniu roszczenia o ustalenie. Konieczność kolejnej wymiany okien wynikać bowiem będzie z ich zwykłej eksploatacji.”. Podzielając powołany pogląd i przemawiające za nim argumenty należało uznać, iż powodowie nie wykazali interesu prawnego, o którym mowa w ww. art. 189 k.p.c., a zatem powództwo o ustalenie podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w pkt. 3 wyroku.

O kosztach procesu Sąd na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. orzekł w pkt. 4, mając na uwadze wynik sprawy, a mianowicie ustalenie, że powodowie wygrali proces w 87 %, a pozwany w 13 %. W związku z powyższym Sąd obciążył strony kosztami procesu proporcjonalnie do zakresu w jakim każda z nich sprawę przegrała, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się wyroku.

/-/ K. Szmytke